

QUICK SCAN
GEMEENTEN
EN
ROOKVRIJE HORECA

EERSTE JAAR NA INVOERING
2008-2009

QUICK SCAN

GEMEENTEN
EN
ROOKVRIJE HORECA

Eerste jaar na invoering
2008-2009

Augustus 2009

INTRAVAL

Groningen-Rotterdam

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdstuk 1	
Belangrijkste resultaten	1
1.1 Vergunningaanvragen	1
1.2 Gemeentelijke knelpunten en maatregelen	3
Hoofdstuk 2	
Methodologische verantwoording	5
2.1 Opzet	5
2.2 Analyse	7
2.3 Verschillen met eerste rapport	9
Hoofdstuk 3	
Resultatenoverzicht	10
3.1 Aantallen juli 2008 tot en met juni 2009	10
3.2 Ontwikkelingen vergunningaanvragen binnen	11
3.3 Ontwikkelingen vergunningaanvragen buiten	12
3.4 Knelpunten en maatregelen	16
3.5 Vragen horecaondernemers	16

1. BELANGRIJKSTE RESULTATEN

Op 1 juli 2008 is in Nederland de rookvrije horeca ingevoerd. In een deel van de 36.255¹ horecabedrijven in Nederland hebben de ondernemers de bedrijfsvoering hierop aangepast door bijvoorbeeld een rookruimte te creëren of de klanten de gelegenheid te geven buiten te roken door het aanbrengen van luifels of gevelasbakken. Voor deze veranderingen zijn vaak (bouw)vergunningen van de gemeente nodig. Door de invoering van de rookvrije horeca kunnen, wanneer er vaak en door grotere aantallen personen buiten wordt gerookt, overlastsituaties ontstaan. Het kan gaan om bijvoorbeeld geluidsoverlast of verkeershinder.

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) wil graag inzicht in de gevolgen van de invoering van de rookvrije horeca op lokaal niveau voor de aanvraag van vergunningen en eventuele knelpunten hierbij of overlastsituaties. Zij heeft december 2008 onderzoeks- en adviesbureau INTRAVAL opdracht gegeven hiervoor een quick scan bij gemeenten uit te voeren. In juli 2009 is de quick scan herhaald. Er zijn 85 gemeenten bij wie in beide metingen een korte telefonische enquête is afgenomen. De gemeenten zijn vragen gesteld over vergunningaanvragen voor in pandige verbouwingen van horecagelegenheden, vergunningaanvragen voor rookfaciliteiten buiten en knelpunten en maatregelen met betrekking tot de rookvrije horeca.

Hieronder worden de belangrijkste resultaten van de quick scan weergegeven. Op basis van de daadwerkelijke verdeling naar gemeentegrootte is gebruik gemaakt van wegingsfactoren. Dit wordt, evenals de opzet van het onderzoek, nader toegelicht in hoofdstuk twee. Tot slot wordt in hoofdstuk drie, in tabelvorm, een overzicht gegeven van alle resultaten van het onderzoek.

1.1 Vergunningaanvragen

Er zijn over verschillende rookfaciliteiten vragen gesteld aan de gemeenteambtenaren. Hierbij is allereerst gevraagd of voor deze faciliteiten vergunningaanvragen zijn ingediend. Vervolgens is geïnformeerd of er ook vergunningaanvragen zijn afgewezen. Tot slot is gevraagd naar de redenen voor de afwijzingen.

Aanvragen

In totaal zijn in de 85 gemeenten 861 vergunningaanvragen geweest (figuur 1.1). Hiervan zijn er 269 ingediend in het eerste halfjaar na de invoering van de rookvrije horeca (juli 2008 tot en met december 2008). In het tweede halfjaar (januari 2009 tot en met juni 2009) zijn er 592 aanvragen ingediend. Op basis van de gemeentegrootte is berekend hoeveel aanvragen er in heel Nederland zijn ingediend sinds de invoering van de rookvrije horeca. De multipliers die hiervoor gebruikt zijn staan in tabel 2.7. Het totaal aantal vergunningaanvragen in Nederland met betrekking tot de rookvrije horeca wordt geschat op ruim 2100.

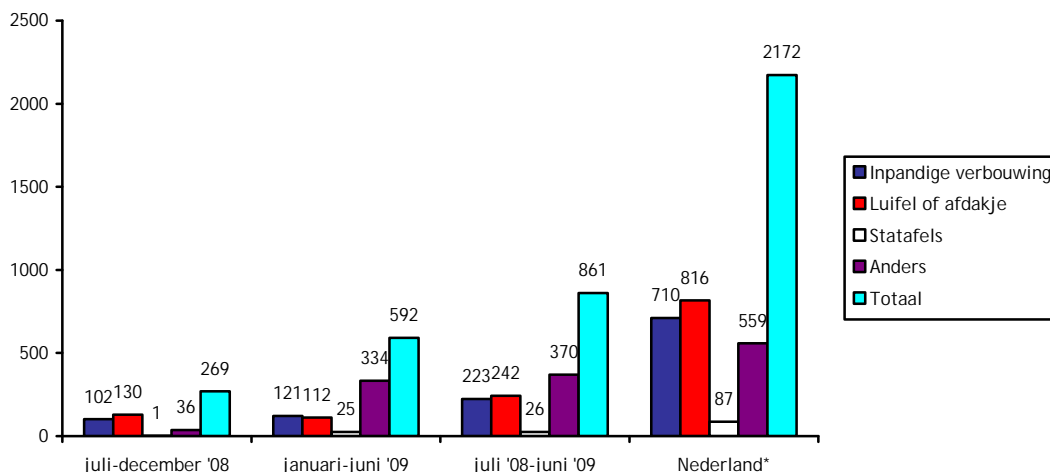
Voor luifels of afdakjes zijn de meeste vergunningen aangevraagd. In de ondervraagde gemeenten zijn in het eerste halfjaar na de invoering van de rookvrije horeca 130 vergunningaanvragen geweest voor het plaatsen van een luifel of afdakje. Dit is gebeurd in 27 gemeenten. In het tweede halfjaar zijn er 112 vergunningaanvragen ingediend, in 20 gemeenten.

Van de 85 gemeenten geven 24 (29%) aan dat er in het eerste halfjaar één of meerdere vergunningaanvragen zijn geweest voor in pandige verbouwingen van horecagelegenheden. Het betreft in totaal 102 aanvragen. In het tweede halfjaar zijn in 21 gemeenten (25%) 121 aanvragen ingediend.

---

¹ Dit betreft het aantal horecabedrijven op 1-1-2008 (bron: CBS).

Figuur 1.1 Aantal vergunningaanvragen

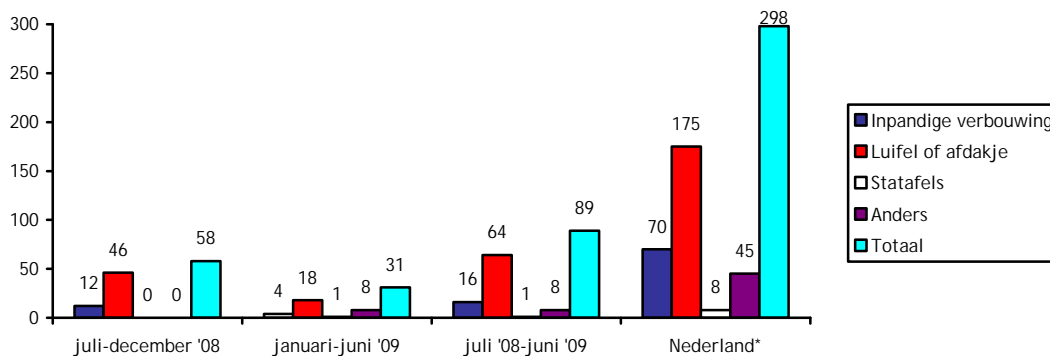
* Om een schatting te maken van het aantal vergunningaanvragen voor alle gemeenten in Nederland zijn multipliers toegepast op basis van gemeentegrootte. Deze multipliers staan vermeld in tabel 2.7.

Het aantal vergunningaanvragen voor andere rookfaciliteiten betreft met name aanvragen van terrasvergunningen. Deze zijn voor het grootste deel bij de gemeente Amsterdam ingediend. In totaal zijn er in Amsterdam 302 vergunningaanvragen geweest voor terrassen.

Afwijzingen

Van de 861 vergunningaanvragen die zijn ingediend in de 85 gemeenten zijn er 89 afgewezen (figuur 1.2). In het eerste halfjaar zijn er 58 vergunningaanvragen afgewezen, in het tweede halfjaar 31. De meerderheid (72%) van deze afwijzingen heeft betrekking op vergunningaanvragen voor een luifel of afdakje. Naar schatting zijn er in heel Nederland ongeveer 300 afwijzingen geweest.

Figuur 1.2 Aantal afwijzingen vergunningaanvragen

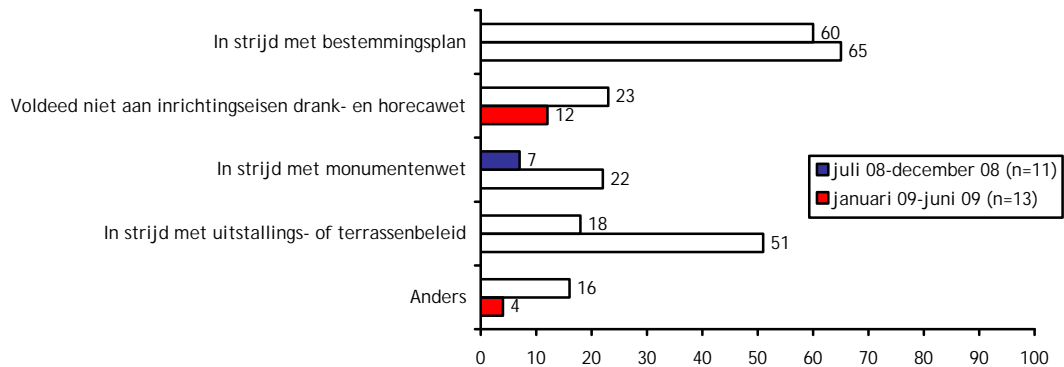

* Om een schatting te maken van het aantal vergunningaanvragen voor alle gemeenten in Nederland zijn multipliers toegepast op basis van gemeentegrootte. Deze multipliers staan vermeld in tabel 2.7.

In het eerste halfjaar hebben 11 gemeenten vergunningaanvragen voor een luifel of afdakje, een statafel of een andere rookfaciliteit buiten afgewezen (figuur 1.3). In het tweede halfjaar gaat het om 13 gemeenten. Als voornaamste reden voor het afwijzen van vergunningaanvragen wordt aangegeven dat de voorgenomen verandering in strijd is met het bestemmingsplan. In het eerste halfjaar wordt dit door 60% aangegeven, in het tweede halfjaar betreft het 65% van de 13 gemeenten.

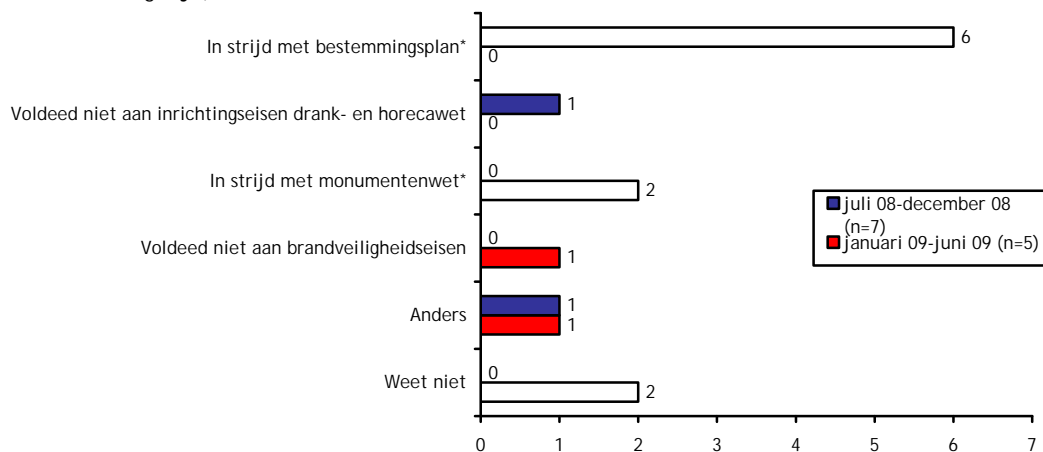
Daarnaast wordt in het tweede halfjaar door de helft van de gemeenten (51%) vermeld dat vergunningaanvragen zijn afgewezen omdat deze in strijd zijn met het uitstallings- of terrassenbeleid.

Figuur 1.3 Redenen afwijzing rookfaciliteiten buiten, in % (meerdere antwoorden mogelijk)

Zeven gemeenten hebben in het eerste halfjaar vergunningaanvragen voor in pandige verbouwingen afgewezen, terwijl dit in het tweede halfjaar voor vijf gemeenten geldt. In het eerste halfjaar is door zes van de zeven gemeenten aangegeven dat één of meer vergunningen zijn afgewezen omdat de voorgenomen verandering in strijd is met het bestemmingsplan. Dit is in het tweede halfjaar niet meer aangevoerd als reden (figuur 1.4). In deze periode zijn in twee van de vijf gemeenten vergunningaanvragen afgewezen, omdat de voorgenomen verandering in strijd is met de monumentenwet.

Figuur 1.4 Redenen afwijzing in pandige verbouwing, in absolute aantallen (meerdere antwoorden mogelijk)

* Significant verschil tussen juli-december 2008 en januari-juni 2009.

1.2 Gemeentelijke knelpunten en maatregelen

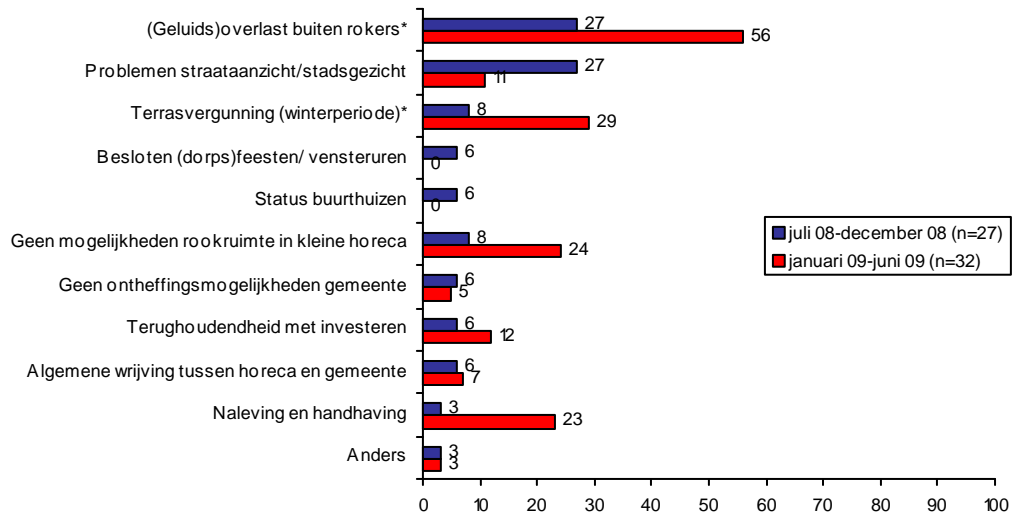
Naast vragen over vergunningaanvragen zijn de gemeenten ook vragen voorgelegd over knelpunten en maatregelen met betrekking tot de rookvrije horeca.

Knelpunten

Ongeveer een derde (32%) van de gemeenten geeft in het eerste halfjaar aan knelpunten te ervaren, terwijl dit aandeel het tweede halfjaar 38% bedraagt. Bij de 27 gemeenten die het eerste half jaar knelpunten ervaren, gaat het vooral om (geluids)overlast van buiten rokende

horecaklanten (27%) en om problemen met het straat- of stadsgezicht (27%; zie figuur 1.5). In het tweede halfjaar wordt door een significant groter deel van de gemeenten die knelpunten melden (38%), aangegeven dat (geluids)overlast door buiten rokende mensen een knelpunt is (56%). Daarnaast worden terrasvergunningen (29%) significant vaker als knelpunt genoemd.

Figuur 1.5 Door gemeenten genoemde knelpunten, in % (meerdere antwoorden mogelijk)

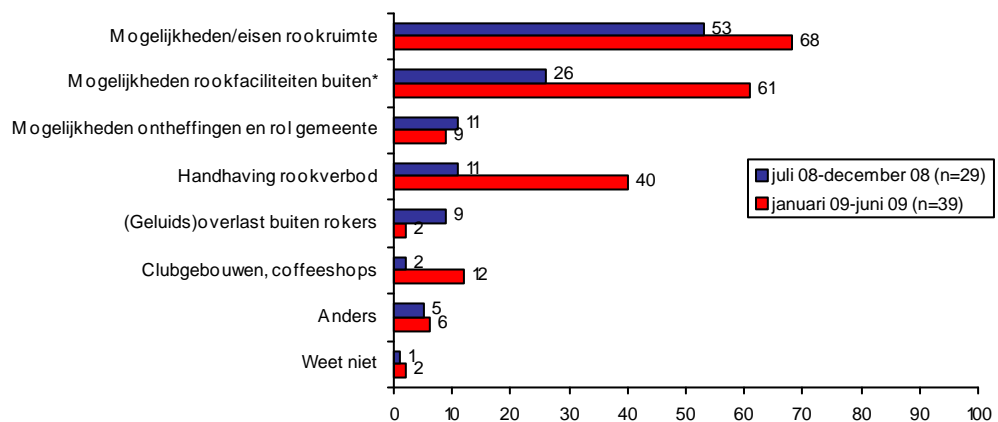

* Significant verschil tussen juli-december 2008 en januari-juni 2009.

Maatregelen en vragen

Een tiende (9%) van de gemeenten geeft aan in het eerste halfjaar (pro)actief maatregelen te hebben genomen om de invoering van de rookvrije horeca soepeler te laten verlopen. Het tweede halfjaar heeft een vijfde (22%) maatregelen genomen. Daarnaast heeft ruim een derde (35%) het eerste halfjaar vragen ontvangen van horecagelegenheden met betrekking tot de rookvrije horeca, terwijl bijna de helft (46%) van de gemeenten hierover het tweede halfjaar heeft gehad. Deze vragen hebben in het eerste halfjaar met name betrekking op mogelijkheden of eisen voor rookruimten (53%) of mogelijkheden en vergunningen voor rookfaciliteiten buiten (26%; zie figuur 1.6). In het tweede halfjaar worden naast vragen over mogelijkheden voor rookruimten (68%) en rookfaciliteiten buiten (61%), bij een groot deel van de gemeenten eveneens vragen gesteld over de handhaving van het rookverbod (40%).

Figuur 1.6 Onderwerpen aan gemeenten gestelde vragen, in % (meerdere antwoorden mogelijk)

* Significant verschil tussen juli-december 2008 en januari-juni 2009.

2. METHODOLOGISCHE VERANTWOORDING

In dit hoofdstuk wordt de opzet van de quick scan besproken. Allereerst wordt kort ingegaan op de dataverzameling, waarna vervolgens de analyse van de antwoorden van de gemeenten wordt behandeld. Tot slot wordt ingegaan op de verschillen tussen dit rapport en het rapport over de eerste quick scan.¹

2.1 Opzet

Om inzicht te krijgen in de gevolgen van het rookverbod is eind 2008 bij 86 Nederlandse gemeenten (en daarnaast bij 11 Amsterdamse stadsdelen en zeven Rotterdamse deelgemeenten) de betrokken ambtenaar benaderd voor het afnemen van een korte telefonische enquête. In de enquête zijn vragen gesteld over de aanvraag van vergunningen door horecaondernemers naar aanleiding van het rookverbod in de horeca en eventuele knelpunten hierbij.

In juli 2009 is wederom een meting uitgevoerd. Ditmaal is met 85 gemeenten gesproken, zoveel mogelijk dezelfde als in de eerste meting. Daarnaast zijn in Den Haag naast stadsdeel Centrum ook nog drie andere stadsdelen benaderd. Dit betekent dat bij de tweede meting naast stadsdeel c.q. deelgemeente Centrum ook nog met 11 Amsterdamse, drie Haagse en zeven Rotterdamse stadsdelen c.q. deelgemeenten is gesproken.

Steekproef eerste meting

Vanwege de korte termijn waarbinnen het onderzoek in december diende plaats te vinden, is gekozen voor een steekproef van 75 gemeenten en een reservesteekproef van 71 gemeenten. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de steekproef en de reservesteekproef.

Tabel 2.1 Overzicht steekproeven meting één

Gemeentegrootte	Steekproef	Reservesteekproef	Totaal aantal Nederland (december 2008)
< 20.000 inwoners	20	20	189
20.000-50.000 inwoners	20	20	188
50.000-100.000 inwoners	20	21	41
100.000-200.000 inwoners	10	9	19
> 200.000 inwoners	5	1	6
Totaal	75	71	443

Respons eerste meting

Uiteindelijk zijn 86 gemeenten benaderd. Bovendien zijn naast stadsdeel Centrum ook nog 11 Amsterdamse stadsdelen en naast deelgemeente Centrum ook nog zeven Rotterdamse deelgemeenten ondervraagd. Vanwege de korte doorlooptijd is bij afwezigheid van de betrokken gemeenteambtenaar uit de steekproef niet gewacht of hij/zij later in de onderzoeksperiode wel bereikbaar was. Er is direct een vervangende gemeente benaderd uit de reservesteekproef. Dit is 11 keer voorgekomen. Bovendien zijn de oorspronkelijke gemeenten wederom benaderd. Hierdoor zijn 86 gemeenten gesproken in plaats van de

¹ INTRAVAL (2009) Quick scan gemeenten en rookvrije horeca. St. INTRAVAL, Groningen-Rotterdam.

beoogde 75. Alle ambtenaren hebben uiteindelijk deelgenomen aan het onderzoek: een respons van 100% (tabel 2.2 en 2.3).

Tabel 2.2 Responsoverzicht meting één

Gemeentegrootte	< 20.000		20.000-50.000		50.000-100.000		100.000-200.000		> 200.000*		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Steekproef	40		40		41		19		6		146	
Niet benaderd	17		18		19		5		1		60	
Onderzoeksgroep	23	100	22	100	22	100	14	100	5	100	86	100
Niet bereikt in onderzoeksperiode	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Respondenten	23	100	22	100	22	100	14	100	5	100	86	100

* Binnen de gemeenten Amsterdam, Den Haag en Rotterdam is in ieder geval stadsdeel/deelgemeente Centrum gesproken.

Tabel 2.3 Responsoverzicht stadsdelen en deelgemeenten meting één

Gemeentegrootte	Stadsdelen Amsterdam*		Deelgemeenten Rotterdam*	
	n	%	n	%
Aantal	14		12	
Niet benaderd	3		5	
Onderzoeksgroep	11	100	7	100
Wil niet meewerken	0	0	0	0
Respondenten	11	100	7	100

* Het betreft het aantal stadsdelen c.q. deelgemeenten naast stadsdeel c.q. deelgemeente Centrum.

Steekproef tweede meting

Bij de tweede meting in juli 2009 is er naar gestreefd om, van de 86 gemeenten die bij de eerste meting (eind 2008) zijn gesproken, bij tenminste 80 gemeenten opnieuw de enquête af te nemen. Voor één gemeente blijkt dit op voorhand onmogelijk aangezien deze gemeente door gemeentelijke herindeling niet meer bestaat. Voor het geval dat van de overige 85 te veel gemeenten aangeven dat zij niet kunnen of willen meewerken, is een reservesteekproef getrokken van 80 gemeenten. Tabel 2.4 geeft een overzicht van de steekproef en de reservesteekproef.

Tabel 2.4 Overzicht steekproeven meting twee

Gemeentegrootte	Steekproef	Reservesteekproef	Totaal aantal Nederland (juli 2009)
< 20.000 inwoners	22	26	184
20.000-50.000 inwoners	23	28	190
50.000-100.000 inwoners	22	20	42
100.000-200.000 inwoners	13	6	19
> 200.000 inwoners	5	1	6
Totaal	85	80	441

Tijdens de eerste meting is gebleken dat binnen de grote gemeenten vergunningen vaak via stadsdelen c.q. deelgemeenten verlopen. Daarom zijn tijdens zowel de eerste meting als de tweede meting ambtenaren van Amsterdamse stadsdelen en Rotterdamse deelgemeenten benaderd met vragen over aantallen vergunningaanvragen voor verschillende rookfaciliteiten en vragen van horecaondernemers over de rookvrije horeca. Bij de tweede meting is tevens met ambtenaren van enkele Haagse stadsdelen gesproken, die daarbij ook

vragen zijn gesteld over het eerste halfjaar na de invoering van het rookverbod in de horeca (juli 2008 tot en met december 2008).

Respons tweede meting

Uiteindelijk zijn 87 gemeenten benaderd (tabel 2.5 en tabel 2.6). Bovendien zijn naast stadsdeel c.q. deelgemeente Centrum nog 11 Amsterdamse stadsdelen, drie Haagse stadsdelen en zeven Rotterdamse deelgemeenten ondervraagd. Twee ambtenaren van gemeenten waarmee eind 2008 is gesproken, hebben bij de tweede meting aangegeven niet mee te willen werken. Het betreft ambtenaren van twee (groot)stedelijke gemeenten met respectievelijk tussen 100.000 en 200.000 inwoners en meer dan 200.000 inwoners. Om een goede en betrouwbare doorsnede van de Nederlandse gemeenten te waarborgen in de onderzoeksgroep is besloten voor deze twee gemeenten vervangende gemeenten uit de reservesteekproef te benaderen. Ambtenaren van deze gemeenten en de drie (bij deze meting voor het eerst benaderde) Haagse stadsdelen is naast het tweede halfjaar na de invoering van het rookverbod in de horeca (januari 2009 tot en met juni 2009) ook gevraagd naar het eerste halfjaar. Van de benaderde 87 gemeenten hebben 85 gemeenten deelgenomen aan het onderzoek: een respons van 98%.

Tabel 2.5 Responsoverzicht gemeenten meting twee

Gemeentegrootte	< 20.000		20.000-50.000		50.000-100.000		100.000-200.000		> 200.000		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Steekproef	48		51		42		19		6		165	
Niet benaderd	26		28		20		5		0		78	
Onderzoeksgroep	22	100	23	100	22	100	14	100	6	100	87	100
Wil niet meewerken	0	0	0	0	0	0	1	7	1	17	2	2
Respondenten	22	100	23	100	22	100	13	93	5	83	85	98

Tabel 2.6 Responsoverzicht stadsdelen en deelgemeenten meting twee

Gemeentegrootte	Stadsdelen Amsterdam*		Deelgemeenten Rotterdam*		Stadsdelen Den Haag*	
	n	%	n	%	n	%
Aantal	14		12		7	
Niet benaderd	3		5		4	
Onderzoeksgroep	11	100	7	100	3	100
Wil niet meewerken	0	0	0	0	0	0
Respondenten	11	100	7	100	3	100

* Het betreft het aantal stadsdelen c.q. deelgemeenten naast stadsdeel c.q. deelgemeente Centrum.

2.2 Analyse

Voor dit onderzoek zijn aantallen en frequenties berekend. De aantallen (vergunning-aanvragen, afwijzingen van aanvragen en vragen van horecaondernemers aan gemeenten) zijn in de tabellen bij elkaar opgeteld zodat niet alleen inzicht wordt gekregen over beide perioden van zes maanden, maar ook over het hele jaar. De frequenties zijn voor beide perioden naast elkaar gezet, zodat eventuele ontwikkelingen hierin waar te nemen zijn.

Stadsdelen c.q. deelgemeenten

Voordat de aantallen en frequenties zijn berekend, zijn de antwoorden van de afzonderlijk Amsterdamse en Haagse stadsdelen en Rotterdamse deelgemeenten samengevoegd tot één antwoord per gestelde vraag voor de desbetreffende gemeente.

Berekening aantallen Nederland

Op basis van de aantallen (vergunningaanvragen, afwijzingen van vergunningaanvragen en vragen van horecaondernemers) die door de gemeenten uit de steekproef zijn genoemd, zijn totalen berekend voor heel Nederland. Hiervoor zijn multipliers gebruikt die afhankelijk zijn van de gemeentegrootte (tabel 2.7). Deze multipliers zijn berekend door het totaal aantal gemeenten in Nederland met de betreffende gemeentegrootte te delen door het aantal gesproken gemeenten met dezelfde grootte.

Tabel 2.7 Multipliers gemeenten

Gemeentegrootte	Aantal in Nederland	Aantal gesproken gemeenten	Multiplier
< 20.000	184	22	8,36
20.000-50.000	190	23	8,26
50.000-100.000	42	22	1,91
100.000-200.000	19	13	1,46
> 200.000	6	5	1,20

Voor de stadsdelen c.q. deelgemeenten die niet zijn gesproken is op gelijke wijze geschat hoeveel aanvragen, afwijzingen en vragen van horecaondernemers er zijn geweest (tabel 2.8). Hierbij zijn de aantallen van stadsdeel c.q. deelgemeente Centrum niet meegenomen bij het toepassen van de multipliers omdat deze veel hoger liggen dan die van de overige stadsdelen c.q. deelgemeenten. Deze aantallen zijn na toepassing van de multipliers weer opgeteld bij de aantallen van de overige stadsdelen c.q. deelgemeenten.

Tabel 2.8 Multipliers stadsdelen c.q. deelgemeenten

Gemeente	Aantal naast stadsdeel/deelgemeente Centrum	Aantal gesproken naast stadsdeel/deelgemeente Centrum	Multiplier
Amsterdam	14	11	1,27
Rotterdam	12	7	1,71
Den Haag	7	3	2,33

Weging frequenties

Bij het berekenen van frequenties is gebruik gemaakt van gewogen antwoorden op basis van gemeentegrootte (tabel 2.9). De antwoorden van de kleinere gemeenten tellen daarin zwaarder mee dan de antwoorden van de grotere gemeenten, omdat de kleinere gemeenten een grotere groep gemeenten vertegenwoordigen.

Tabel 2.9 Wegingsfactoren

Gemeentegrootte	Wegingsfactor
< 20.000	1,53
20.000-50.000	1,61
50.000-100.000	0,37
100.000-200.000	0,28
> 200.000	0,23

Significantietoetsen

Tot slot is door middel van de chikwadraattoets getoetst of de verschillende uitkomsten tussen de twee metingen berusten op toeval. In de statistische toetsing is uitgegaan van een betrouwbaarheidsinterval van 95%. Dit betekent dat indien de gevonden verschillen significant zijn, het voor 95% zeker is dat de verschillen berusten op werkelijke verschillen en niet op toevallige (steekproef)fluctuaties. Indien er sprake is van een significant verschil is dat bij de tabel aangegeven.

2.3 Verschillen met eerste rapport

In de eerste paragraaf is aangegeven dat de samenstelling van de gemeenten waarmee is gesproken bij de tweede meting enigszins anders is dan bij de eerste meting. Eén gemeente is bij de tweede meting niet meegenomen omdat deze vanwege herindeling niet meer bestaat sinds 1 januari 2009. Daarnaast hebben twee gemeenten, die bij de eerste meting zijn gesproken, bij de tweede meting aangegeven niet te kunnen of willen meewerken. Om de representativiteit van de steekproef te waarborgen zijn, ter vervanging van deze twee gemeenten, twee andere gemeenten ondervraagd.

De vervangende gemeenten is tevens gevraagd naar het eerste halfjaar. De antwoorden van de twee vervangende gemeenten over deze periode zijn aan de cijfers van de eerste meting toegevoegd. De antwoorden uit de eerste meting van de gemeenten die bij de tweede meting niet konden worden ondervraagd, zijn in beide metingen niet meer meegenomen.

Dit heeft tot gevolg dat er kleine verschillen zijn in de cijfers ten opzichte van het rapport over de eerste quick scan, waarin de resultaten van de eerste meting zijn besproken.² Daarnaast zijn door de verandering in de samenstelling van de gemeenten de wegingsfactoren enigszins veranderd, hetgeen ook kleine verschillen veroorzaakt.

De ontwikkelingen in het aantal gemeenten dat aangeeft of een vergunning nodig is voor inpandige verbouwingen worden in dit rapport niet gepresenteerd. Een aantal gemeenten, die in december hebben aangegeven dat een vergunning nodig was, zeggen nu van niet en andersom. Uit navraag blijkt dat in het algemeen geldt dat niet voor alle inpandige verbouwingen een vergunning nodig is, maar dat het afhankelijk is van de ingrijpendheid van de verbouwing. Het verschil in de antwoorden van eenzelfde gemeente tussen beide metingen zou verklaard kunnen worden doordat de gemeenten hierin nu meer inzicht hebben gekregen. Door bezwaarschriften, zienswijzen en andere procedures rond (mogelijke) verbouwingen hebben ze waarschijnlijk meer duidelijkheid verkregen en weten nu beter wanneer er wel of niet een vergunning nodig is.

Voor de inzichtelijkheid is besloten om voor de gemeenten die hebben aangegeven dat geen vergunningaanvraag nodig is het aantal aanvragen als nul te beschouwen. In tabel 3.4 zijn ze samengevoegd met de gemeenten die hebben aangegeven dat voor inpandige verbouwing een vergunningaanvraag nodig is, maar dat er geen aanvragen zijn geweest. Op deze manier worden de verhoudingen correct weergegeven tussen de gemeenten waarin wel en die waarin geen aanvragen zijn ingediend.

---

² INTRAVAl (2009) Quick scan gemeenten en rookvrije horeca. St. INTRAVAl, Groningen-Rotterdam.

3. RESULTATENOVERZICHT

In dit hoofdstuk worden, in de vorm van tabellen, de resultaten van het onderzoek gepresenteerd. Allereerst wordt ingegaan op aantallen vergunningaanvragen, afwijzingen van aanvragen en vragen van horecaondernemers over de rookvrije horeca. Vervolgens worden ontwikkelingen in vergunningaanvragen voor inpandige verbouwingen en rookfaciliteiten buiten gepresenteerd. Tot slot worden de ontwikkelingen in knelpunten en maatregelen en vragen van horecaondernemers behandeld.

3.1 Aantallen juli 2008 tot en met juni 2009

In de tabellen hieronder worden de aantallen vergunningaanvragen getoond van: de periode waarop het eerste onderzoek betrekking heeft (juli 08 tot en met december 08); de aantallen van de tweede meting (periode januari 09 tot en met juni 09); en de aantallen over beide perioden samengenomen (juli 08 tot en met juni 09).

Tabel 3.1 Vergunningaanvragen (n=85)

	juli 08- december 08	januari 09-juni 09	juli 08-juni 09	juli 08-juni 09 Nederland
Inpandige verbouwing	102	121	223	710
Luifel of afdakje	130	112	242	816
Gevelasbakken	0	0	0	0
Statafels	1	25	26	87
Anders	36	334*	370	559
Totaal	269	592	861	2172

* Dit betreft met name aanvragen van terrasvergunningen. Deze zijn voor het grootste deel bij de gemeente Amsterdam ingediend. In totaal zijn er in Amsterdam 302 vergunningaanvragen voor terrassen geweest.

Tabel 3.2 Afwijzingen vergunning aanvragen (n=85)

	juli 08- december 08	januari 09-juni 09	juli 08-juni 09	juli 08-juni 09 Nederland
Inpandige verbouwing	12	4	16	70
Luifel of afdakje	46	18	64	175
Gevelasbakken	0	0	0	0
Statafels	0	1	1	8
Anders	0	8*	8	45
Totaal	58	31	89	298

* Dit betreft met name afwijzingen voor aanvragen van terrasvergunningen.

Tabel 3.3 Vragen horecaondernemers (n=85)*

	juli 08- december 08	januari 09-juni 09	juli 08-juni 09	juli 08-juni 09 Nederland
Totaal	358	375	733	2096

* Gemeenten is allereerst gevraagd of horecaondernemers zich tot hen gewend hebben met vragen over de rookvrije horeca (zie tabel 26). Indien dit het geval is gevraagd naar het aantal vragen. Dit aantal is bij elkaar opgeteld.

3.2 Ontwikkeling vergunningaanvragen binnen

In deze en volgende paragrafen worden ontwikkelingen gepresenteerd. In de tabellen zijn de resultaten opgenomen van de eerste periode (juli 08 tot en met december 08) en de tweede periode (januari 09 tot en met juni 09).

Tabel 3.4 Zijn er aanvragen geweest voor in pandige verbouwingen van horecagelegenheden?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Ja	24	29	21	25
Nee	56	65	64	75
Weet niet	5	6	0	0
Totaal	85	100	85	100

Tabel 3.5 Wordt een concreet aantal of een schatting gegeven van het aantal aanvragen?*

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Concreet aantal	9	36	16	79
Schatting	13	53	4	18
Weet geen aantal	2	11	1	3
Totaal	24	100	21	100

* Significant verschil tussen juli-december 2008 en januari-juni 2009.

Tabel 3.6 Zijn er aanvragen afgewezen voor in pandige verbouwingen?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Ja	7	23	5	22
Nee	17	77	16	78
Totaal	24	100	21	100

Tabel 3.7 Wordt een concreet aantal of een schatting gegeven van het aantal afwijzingen?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Concreet aantal	4	54	2	38
Schatting	3	46	1	6
Weet geen aantal	0	0	2	56
Totaal	7	100	5	100

Redenen afwijzingen

Tabel 3.8 Waarom zijn deze aanvragen afgewezen? (meerdere antwoorden mogelijk)

Voorgenomen verandering:	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n=7	%	n=5	%
Voldeed niet aan inrichtingseisen drank- en horecawet	1	5	0	0
Voldeed niet aan brandveiligheidseisen	0	0	1	9
Was in strijd met monumentenwet*	0	0	2	39
Was in strijd met bestemmingsplan*	5	91	0	0
Anders	1	4	1	20
Weet niet	0	0	2	35

* Significant verschil tussen juli-december 2008 en januari-juni 2009.

Toekomstperspectief

Tabel 3.9 Hoe verwacht u dat het aantal vergunningaanvragen voor in pandige verbouwingen zich in de komende 12 maanden zal ontwikkelen?*

Voorgenomen verandering:	juni 09	
	n	%
Het aantal aanvragen zal dalen	12	14
Het aantal aanvragen zal gelijk blijven	62	72
Het aantal aanvragen zal toenemen	3	4
Weet niet	8	10
Totaal	85	100

* Deze vraag is toegevoegd aan de meting in juli 2009.

3.3 Ontwikkeling vergunningaanvragen buiten

Tabel 3.10 Voor welke rookfaciliteiten buiten is een vergunning nodig? (meerdere antwoorden mogelijk)

	december 08		juni 09	
	n=85	%	n=85	%
Luifel of afdakje	68	80	61	72
Gevelasbakken	4	5	11	13
Statafels	11	13	20	23
Anders, nl.: terras e.d.	3	4	9	10
Anders, nl.: aan- of uitbouw	1	1	7	8
Anders, nl.: overig	2	2	2	3

Luifel of afdakje

Tabel 3.11 Zijn er aanvragen geweest voor vergunningen voor een luifel of afdakje?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Ja	27	41	20	37
Nee	41	59	41	63
Totaal	68	100	61	100

Tabel 3.12 Wordt een concreet aantal of een schatting gegeven van het aantal aanvragen?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Concreet aantal	14	53	11	53
Schatting	12	45	8	41
Weet geen aantal	1	2	1	6
Totaal	27	100	20	100

Tabel 3.13 Zijn er aanvragen afgewezen voor een luifel of een afdakje?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Ja	11	41	4	22
Nee	15	59	15	78
Totaal	26	100	19	100

Tabel 3.14 Wordt een concreet aantal of een schatting gegeven van het aantal afwijzingen?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Concreet aantal	6	53	3	78
Schatting	3	28	1	22
Weet geen aantal	2	19	0	0
Totaal	11	100	4	100

Gevelasbakken

Tabel 3.15 Zijn er aanvragen geweest voor vergunningen voor gevelasbakken?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Ja	1	14	1	6
Nee	3	86	10	94
Totaal	4	100	11	100

Tabel 3.16 Wordt een concreet aantal of een schatting gegeven van het aantal aanvragen?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Concreet aantal	0	0	0	0
Schatting	0	0	0	0
Weet geen aantal	1	100	1	100
Totaal	1	100	1	100

Tabel 3.17 Zijn er aanvragen afgewezen voor gevelasbakken?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Ja	1	100	1	100
Nee	0	0	0	0
Totaal	1	100	1	100

Tabel 3.18 Wordt een concreet aantal of een schatting gegeven van het aantal afwijzingen?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Concreet aantal	0	0	0	0
Schatting	0	0	0	0
Weet geen aantal	1	100	1	100
Totaal	1	100	1	100

Statafels

Tabel 3.19 Zijn er aanvragen geweest voor vergunningen voor statafels buiten?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Ja	3	17	4	21
Nee	8	83	16	79
Totaal	11	100	20	100

Tabel 3.20 Wordt een concreet aantal of een schatting gegeven van het aantal aanvragen?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Concreet aantal	0	0	1	36
Schatting	2	86	3	64
Weet geen aantal	1	14	0	0
Totaal	3	100	4	100

Tabel 3.21 Zijn er aanvragen afgewezen voor statafels buiten?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Ja	1	14	2	36
Nee	1	86	2	64
Totaal	2	100	4	100

Tabel 3.22 Wordt een concreet aantal of een schatting gegeven van het aantal afwijzingen?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Concreet aantal	0	0	2	100
Schatting	0	0	0	0
Weet geen aantal	1	100	0	0
Totaal	1	100	2	100

Anders

Tabel 3.23 Zijn er aanvragen geweest voor vergunningen voor iets anders?*

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Ja, nl.: terras e.d.	1	5	9	50
Ja, nl.: aan- of uitbouw	1	3	5	30
Ja, nl.: overig	1	5	1	6
Nee	3	87	3	14
Totaal	6	100	18	100

* Significant verschil tussen juli-december 2008 en januari-juni 2009.

Tabel 3.24 Wordt een concreet aantal of een schatting gegeven van het aantal aanvragen?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Concreet aantal	2	69	12	76
Schatting	0	0	3	24
Weet geen aantal	1	31	0	0
Totaal	3	100	15	100

Tabel 3.25 Zijn er aanvragen afgewezen voor iets anders?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Ja, nl: terras e.d.	0	0	7	50
Ja, nl: aan- of uitbouw	0	0	1	2
Ja, nl: overig	0	0	1	2
Nee	3	100	6	46
Totaal	3	100	15	100

Tabel 3.26 Wordt een concreet aantal of een schatting gegeven van het aantal afwijzingen?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Concreet aantal	-	-	6	80
Schatting	-	-	1	2
Weet geen aantal	-	-	2	18
Totaal	0	-	9	100

Redenen afwijzingen

Tabel 3.27 Waarom zijn de aanvragen voor rookfaciliteiten buiten afgewezen? (meerdere antwoorden mogelijk)

Voorgenomen verandering:	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n=11	%	n=13	%
Voldeed niet aan inrichtingseisen drank- en horecawet	3	23	2	12
Was in strijd met uitstallingsbeleid of terrassen-beleid	2	18	6	51
Was in strijd met monumentenwet of provinciaal of gemeentelijke monumentenverordening	1	7	3	22
Was in strijd met bestemmingsplan	7	65	8	60
Anders	2	16	1	4

Toekomstperspectief

Tabel 3.28 Hoe verwacht u dat het aantal vergunningaanvragen voor rookfaciliteiten buiten zich in de komende 12 maanden zal ontwikkelen?*

Voorgenomen verandering:	juni 09	
	n	%
Het aantal aanvragen zal dalen	14	17
Het aantal aanvragen zal gelijk blijven	49	57
Het aantal aanvragen zal toenemen	6	7
Weet niet	16	19
Totaal	85	100

* Deze vraag is toegevoegd aan de meting in juli 2009.

3.4 Knelpunten en maatregelen

Tabel 3.29 Zijn er knelpunten met betrekking tot de invoering van het rookverbod in de horeca in uw gemeente (zoals overlastsituaties rond horecagelegenheden, vergunning verstrekking e.d.)?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Ja	27	32	32	38
Nee	57	67	53	62
Weet niet	1	1	0	0
Totaal	85	100	85	100

Tabel 3.30 Genoemde knelpunten (meerdere antwoorden mogelijk)

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n=27	%	n=32	%
(Geluids)overlast buiten rokers*	7	27	18	56
Problemen met straatanzicht/stadsgezicht/voorzijde horecapanden	7	27	4	11
Terrasvergunning winterperiode*	2	8	9	29
Besloten (dorps)feesten/vensteruren	2	6	0	0
Status buurthuizen	2	6	0	0
Geen mogelijkheid voor rookruimte in kleine horeca	2	8	8	24
Geen ontheffingsmogelijkheden voor gemeente	2	6	2	5
Terughoudendheid met investeren bij horeca	2	6	4	12
Algemene wrijving tussen horeca en gemeente	2	6	2	7
Naleving en handhaving	1	3	7	23
Anders	1	3	1	3

* Significant verschil tussen juli-december 2008 en januari-juni 2009.

Tabel 3.31 Zijn er door de gemeente maatregelen of acties ondernomen om de invoering van het rookverbod soepeler te laten verlopen?* **

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Ja	8	9	19	22
Nee	76	90	65	77
Weet niet	1	1	1	1
Totaal	85	100	85	100

* Significant verschil tussen juli-december 2008 en januari-juni 2009.

** Naar een specificatie van de ondernomen maatregelen of acties is niet gevraagd.

3.5 Vragen horecaondernemers

Tabel 3.32 Hebben horecaondernemers zich tot de gemeente gewend met vragen over de rookvrije horeca?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Ja	29	35	39	46
Nee	56	65	46	54
Totaal	85	100	85	100

Tabel 3.33 Wordt een concreet aantal of een schatting gegeven van het aantal vragen?

	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n	%	n	%
Concreet aantal	9	32	14	35
Schatting	14	47	17	46
Weet geen aantal	6	21	8	19
Totaal	29	100	39	100

Tabel 3.34 Over welke onderwerpen gingen deze vragen? (meerdere antwoorden mogelijk)

Voorgenomen verandering:	juli 08-december 08		januari 09-juni 09	
	n=29	%	n=39	%
Mogelijkheden (vergunningen) rookfaciliteiten*	8	26	23	61
Mogelijkheid ontheffing en rol gemeente inzake beleid	3	11	3	9
Mogelijkheden/ eisen rookruimte	16	53	26	68
Handhaving rookverbod*	3	11	15	40
(Geluids)overlast buiten rokers	3	9	1	2
Clubgebouwen, coffeeshops	1	2	5	12
Anders	2	6	2	5
Weet niet	1	1	1	2

* Significant verschil tussen juli-december 2008 en januari-juni 2009.

COLOFON

© St. INTRAVAL

Postadres:
Postbus 1781
9701 BT Groningen
E-mail info@intraval.nl

Kantoor Groningen:
St. Jansstraat 2C
Telefoon 050 - 313 40 52
Fax 050 - 312 75 26

Kantoor Rotterdam:
Goudsesingel 184
Telefoon 010 - 425 92 12
Fax 010 - 476 83 76

Augustus 2009

Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Tekst: INTRAVAL
Opmaak: A. Beelen
Druk: Repro GMW
Opdrachtgever: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

ISBN 978 90 8874 067 1